

החלטת ועדת האתיקה
בענין קובלנה של מיכל רבדין נגד ח"כ נדיה חילו
מיום כ"ט בתשרי התשס"ט (28 באוקטובר 2008)

1. הקובלנה

ביום י"ב סיון התשס"ח (15 ביולי 2008) פנתה מיכל רבדין בקובלנה אל ועדת האתיקה כנגד ח"כ נדיה חילו, בעקבות כתבת טלוויזיה ששודרה ביום ו' תמוז התשס"ח (9 ביולי 2008). מהכתבה עלה שח"כ נדיה חילו ביקשה וקיבלה טלפון נייד שני על חשבון תקציב "קשר עם הציבור", בשעה שטלפון זה שימש למעשה כטלפון הפרטי של בתה.

לאור האמור, הקובלת מבקשת לשלול מח"כ טלפון זה, ולחייב אותה בעלויות שהיו לקו זה מעת קבלתו, המגיעות לסך של כ-12,000 ₪.

2. תגובת הנקבל

בתגובתה של ח"כ נדיה חילו מיום כ"ה סיון התשס"ח (28 ליולי 2008), נטען כי הטלפון הנ"ל משמש את ח"כ עצמה, אם כי במקרים מסויימים הבת ענתה לטלפונים כאשר סייעה לאמה בקבלת שיחות.

עוד ציינה ח"כ נדיה חילו בתגובתה, שבשל החשיבות הגדולה שהיא רואה בקשר עם הבוחר, היא מחזיקה טלפון נייד שלישי על חשבונה הפרטי.

לאור בקשת הבהרה של ועדת האתיקה בדבר הסתירות לכאורה בין תגובתה של ח"כ לבין תגובת בתה בכתבת הטלוויזיה, בתגובתה מיום ג' אב התשס"ח (4 לאוגוסט 2008) הוסיפה וטענה ח"כ נדיה חילו כי הטלפון הנייד היה לעיתים אצל בתה מאחר ועוזריה אינם דוברים את השפה הערבית, ובתה סייעה לה בהתנדבות בקשריה עם המגזר הערבי. תשובת הבת בכתבה ממנה השתמע שהטלפון הנייד שייך לה, נומקה בכך שהטלפון אכן היה אצל הבת באותה העת, על מנת שתוכל לסייע לעבודתה הפרלמנטרית של אמה.

למרות זאת, בחרה ח"כ נדיה חילו להודיע שלמען הסר כל ספק ומאחר וחבר הכנסת צריך לשמש דוגמה במעשיו, ברצונה להחזיר לקופת הכנסת את עלות השימוש בטלפון נייד זה מהיום שהכנסת החלה לשלם עבורו.

3. החלטת הוועדה

ועדת האתיקה דנה בקובלנה, בתמליל כתבת הטלוויזיה ובתגובתה הראשונה של ח"כ הנקבלת. הוועדה החליטה לבקש מח"כ נדיה חילו הבהרה לגבי הסתירות לכאורה בין תגובתה הראשונה לבין תגובת הבת בכתבת הטלוויזיה.

בעקבות הדיון בוועדה פורסמו בכלי התקשורת פרטים בלתי מדוייקים אודות תוכן הדיון. הוועדה מציינת את החשיבות בכך שהחלטותיה יבואו לידי ביטוי פומבי רק בעקבות החלטות המונחות על שולחן הכנסת, ומביעה את צערה על כך שנגרם לח"כ נדיה חילו עוול מיותר.

לאור תגובתה השניה של חה"כ הנקבלת קיימה הוועדה דיון נוסף, ובו קיבלה את הודעתה של חה"כ שהיא מעוניינת להחזיר את דמי השימוש בטלפון הסלולארי לקופת הכנסת.

לדברי חה"כ נדיה חילו בתה סייעה לה בעבודה הפרלמנטרית ועל כן הטלפון הנייד היה בחלק מהזמן בשימוש בתה. כפי שהשתמע מכתבת הטלויזיה, ככל הנראה השימוש שעשתה הבת בטלפון הביאה להגדיר את הטלפון כטלפון שלה.

ועדת האתיקה ראתה לנכון לחזור ולהדגיש את האיסור המוחלט החל על שימוש בכספי קשר עם הציבור לצרכים שאינם כלולים בתוספת השישית והשביעית להחלטת שכר חברי הכנסת (הענקות ותשלומים), התשס"א-2001 (להלן - החלטת השכר).

לפי החלטת ועדת הכנסת בענין העסקת עוזרים פרלמנטרים מיום א' באדר א' התש"ס (7 בפברואר 2000) חל איסור על חה"כ להעסיק את בני משפחתו כעוזריו הפרלמנטריים. אמנם אין איסור על סיוע בהתנדבות של בני המשפחה, אך קבלת כל סוג של גמול עבור הסיוע הופכת אותו להעסקה, בין אם התגמול מתבטא בתשלום משכורת, ובין אם הוא מתבטא בצורות אחרות, כמתן הוצאות אש"ל או אחזקת טלפון סלולארי.

תכליתו של איסור העסקת בני משפחה נועד, בין השאר, למנוע מראית עין וחשד לפיו חה"כ נותן לבן משפחתו הטבה על חשבון הכנסת ללא תמורה ממשית של בן המשפחה המועסק, חשד שעלול לפגוע בכבודה ובמעמדה של הכנסת. במקרה הנדון אכן הועלה חשד שכזה, ועל חבר הכנסת מוטלת החובה למונעו.

זאת ועוד, בנוסף לטלפון הנייד שניתן לחבר הכנסת על ידי הכנסת, בסעיף 10 לתוספת השישית להחלטת השכר, אכן ניתנת לחבר הכנסת האפשרות להשתמש בכספי "קשר עם הציבור" לאחזקת טלפון נייד נוסף – אך זאת לשימושם של העוזרים הפרלמנטריים בלבד. לפיכך, מובן מאליו שחל איסור על שימושם של אחרים במכשיר טלפון נייד הממומן מתקציב "קשר עם הציבור".

בשל הודעתה של חה"כ הנקבלת על החזרת הכסף, הוועדה החליטה שהפעם תסתפק בהנחת ההחלטה על שולחן הכנסת.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.